



АНАЛІТИК
АУДИТОРСЬКА ФІРМА



ЕКОНОМІКА ФІНАНСИ ПРАВО

ЩОМІСЯЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№ 11/3'2021

(видається з 1994 року)

ISSN 2409-1944 (Print)

[https://doi.org/10.37634/efp.2021.11\(3\)](https://doi.org/10.37634/efp.2021.11(3))

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата з економічних і юридичних наук

Наказ Міністерства освіти і науки України від 02 липня 2020 р. № 886 (економічні науки).

Наказ Міністерства освіти і науки України від 24 вересня 2020 р. № 1188 (юридичні науки).

Рішення Аудиторської палати України від 21.12.2017 р. № 353/10 (облік та аудит).

Реєстраційне свідоцтво КВ № 21620-11520ПР від 12 жовтня 2015 р.

Журналу присвоєно міжнародний ідентифікаційний номер ISSN 2409-1944 та включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus.

Префікс doi журналу: 10.37634/efp.

2021 р.). Повний або частковий передрук матеріалів журналу допускається лише за згодою редакції.

Відповідальність за добір і викладення фактів несуть автори. За зміст та достовірність реклами несе відповідальність рекламодавець.

Підписано до друку 26.11.2021

Формат 60×84/8

Наклад – 250 прим.

Адреса редакції: 01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 44

Телефони: (050) 735-43-41, (096) 221-88-61

Факс: (044) 278-05-88

E-mail: efp.redaktor@gmail.com

Сайт: www.efp.in.ua

Засновники:

Аудиторська фірма "Аналітик" спільно з Національною академією внутрішніх справ України

Статті обов'язково проходять

відбір, внутрішнє і зовнішнє рецензування

Рекомендовано до друку та до поширення через мережу Інтернет Вченою радою Національної академії внутрішніх справ України (Протокол № 19 від 17 листопада



Суб'єкт видавничої справи

© "Аналітик", 2021
© "Економіка. Фінанси. Право",
2021

Типографія: ТОВ "Міжнародний бізнес центр"



АНАЛІТИК
АУДИТОРСЬКА ФІРМА



ECONOMICS FINANCES LAW

MONTHLY INFORMATIONAL AND ANALYTICAL JOURNAL

№ 11/3'2021

(issued from 1994)

ISSN 2409-1944 (Print)

[https://doi.org/10.37634/efp.2021.11\(3\)](https://doi.org/10.37634/efp.2021.11(3))

Journal is included in the list of scientific professional editions of Ukraine, which can be published results of dissertations for the degree of doctor and candidate (PhD).

Order of Ministry of Education and Science of Ukraine № 886 of July 02, 2020 (economic sciences).

Order of Ministry of Education and Science of Ukraine № 1188 on September 24, 2020 (legal sciences).

Order of Audit Chamber of Ukraine № 353/10 on December 21, 2017 (accounting and audit).

Registration Certificate – KV № 21620-11520PR on October 12, 2015.

Journal is awarded the international identification number ISSN 2409-1944 and included in the international Scientometrics base Index Copernicus.

Journal's DOI: 10.37634/efp.

Founders:

Audit firm "Analytik" jointly with the National Academy of Internal Affairs of Ukraine

The papers must pass

selection, internal and external review

Recommended for publication and dissemination through the Internet by the Academic Council of the National Academy of Internal Affairs of Ukraine (Protocol № 19 of November 17, 2021). Full or partial reprint of the

materials of the journal is allowed only with the consent of the editorial office.

The authors are responsible for the selection and presentation of the facts. The content and authenticity of the advertisement is the responsibility of the advertiser.

Signed for print 26.11.2021

Format 60×84/8

Publication – 250 copies

Address of the editorial office: 01001, Kyiv,

Khreshchatyk str., 44

Phones: (050) 735-43-41, (096) 221-88-61

Fax: (044) 278-05-88

E-mail: efp.redaktor@gmail.com

Web: www.efp.in.ua



*The subject of
publishing*

© "Analytik", 2021
© "Economics. Finances. Law",
2021

Typography: LLC "International Business
Center"

Головний редактор

Левченко Валентина Петрівна, д.е.н., член Ради нагляду за аудиторською діяльністю Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, директор ВПГО «Спілка аудиторів України» (Україна)

Шеф-редактор

Головач Володимир Володимирович, к.ю.н., голова правління ПрАТ «Аудиторська фірма "Аналітик»»; Заслужений юрист України (Україна)

Заступник головного редактора

Головач Тетяна Анатоліївна, д.е.н., професор, аудитор, заступник директора з наукової роботи Інституту аудиту (Україна)

Члени редакційної колегії з економічних наук:

Бойко Антон Олександрович, к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики, Сумський державний університет (Україна)

Величко Олена Георгіївна, к.е.н., доцент кафедри міжнародних фінансів, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Україна)

Вережубова Тетяна Анатоліївна, д.е.н., професор, зав. кафедри фінансів, Білоруський державний економічний університет (Білорусь)

Герасимович Анатолій Михайлович, д.е.н., професор, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Україна)

Криштопа Ірина Ігорівна, д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Україна)

Манцевич Юрій Миколайович, д.е.н., доцент, вчений секретар, Державне підприємство «Науково-дослідний і проектний інститут містобудування» (Україна)

Полякова Євгенія Сергіївна, к.е.н., доцент кафедри фінансів та банківської справи, проректор з науково-педагогічної роботи (навчальний процес). Вищий навчальний заклад «Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка» (Україна)

Потишняк Олена Миколаївна, д.е.н., професор, професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка (Україна)

Сіскос Евангелос, д.е.н., професор, Університет Західної Македонії (Греція)

Ткаченко Сергій Анатолійович, д.е.н., професор, ректор, Вищий навчальний заклад "Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»"; академік Академії економічних наук України (Україна)

Тринчук Віктор Вікторович, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансових ринків, Університет державної фіскальної служби України (Україна)

Чижевська Людмила Віталіївна, д.е.н., професор, професор кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку, Державний університет «Житомирська політехніка» (Україна)

Члени редакційної колегії з правових наук:

Балгімбекова Гульнара, к.ю.н., зав. кафедри конституційного та міжнародного права, Карагандинський державний університет ім. Е.А. Букетова (Казахстан)

Бригінець Олександр Олексійович, д.ю.н., доцент, професор кафедри, Хмельницький університет управління та права ім. Леоніда Юзькова; член Союзу юристів України (Україна)

Василинчук Віктор Іванович, д.ю.н., професор, професор кафедри оперативно-розшукової діяльності, Національна академія внутрішніх справ; Заслужений юрист України, полковник поліції (Україна)

Константинов Сергій Федорович, д.ю.н., професор, зав. кафедри адміністративної діяльності, Національна академія внутрішніх справ (Україна)

Озерський Ігор Володимирович, д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного та кримінального права і процесу, Чорноморський національний університет імені Петра Могили; академік Національної академії наук вищої освіти України (Україна)

Скоржевська-Амберг Малгожата, доктор філософії, адвокат, кафедра теорії, філософії та історії права, юридичний коледж, Університет Козмінського (Польща)

Фрицький Юрій Олегович, д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного, адміністративного права та соціально-гуманітарних дисциплін, Інститут права та суспільних відносин Університету "Україна"; Заслужений юрист України. Член Центральної виборчої комісії (Україна)

Яровий Анатолій Олександрович, к.ю.н., доцент, професор кафедри права публічного адміністрування, Маріупольський державний університет; суддя у відставці (Україна)

Відповідальний редактор: Поповецька-Демченко Леся Петрівна (Україна)

Видавничий редактор: Туманян Анна Оганесівна (Україна)

Editors-in-chief

Valentyna P. Levchenko, Doctor of Economics, member of the Supervisory Board for audit activity of the Authority public oversight for audit activity, Director of the All-Ukrainian Professional Non-Governmental Organization "Union of Auditors of Ukraine" (Ukraine)

Volodymyr V. Holovach, PhD in Legal Sciences, Head of the Board of the Audit Firm "Analitik"; Honored Lawyer of Ukraine (Ukraine)

Deputy Editor-in-Chief

Tetiana A. Holovach, Doctor of Economics, Professor, auditor, deputy director for scientific work of the Institute of Audit (Ukraine)

Members of the editorial board of Economic Sciences:

Anton O. Boiko, PhD in Economics, Associate Professor of Economic Cybernetics department, Sumy State University (Ukraine)

Olena H. Velychko, PhD in Economics, Associate Professor of International Finances department, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (Ukraine)

Tatyana A. Verezhubova, Doctor of Economics, Professor, Head of the Finances department, Belarusian State Economic University (Belarus)

Anatolii M. Herasymovych, Doctor of Economics, Professor, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (Ukraine)

Iryna I. Kryshchop, Doctor of Economics, Professor, Professor of Accounting and Taxation department, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (Ukraine)

Yurii M. Mantsevych, Doctor of Economics, Associate Professor, Scientific Secretary, State Enterprise "Research and Design Institute of Urban Development" (Ukraine)

Yevheniia S. Poliakova, PhD in Economics, Associate Professor of Finances and Banking department, vice-rector for scientific and pedagogical work, Higher Educational Institution «International Technology University "Mykolaiv Polytechnic"» (Ukraine)

Olena M. Potyshniak, Doctor of Economics, Professor, Professor of the Organization of Production, Business and Management department, Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture (Ukraine)

Evangelos Siskos, Doctor of Economics, Professor, University of Western Macedonia (Greece)

Serhii A. Tkachenko, Doctor of Economics, Professor, Rector, Higher Educational Institution «International Technology University "Mykolaiv Polytechnic"»; academician of Academy of Economic Sciences of Ukraine (Ukraine)

Viktor V. Trynchuk, PhD in Economics, Associate Professor, Professor of Financial Markets department, University of the State Fiscal Service of Ukraine (Ukraine)

Liudmyla V. Chyzhevska, Doctor of Economics, Professor, Professor of Information Systems in Management and Accounting department, State University "Zhytomyr Polytechnic" (Ukraine)

Members of the editorial board of Legal Sciences:

Gulnara Balgimbekova, PhD in Legal Sciences, Head of the constitutional and international law department, Karagandy State University named after E.A. Buketov (Kazakhstan)

Oleksandr O. Bryhinets, Doctor of Legal Sciences, Associate Professor, Professor of department, Leonid Yuzkov Khmelnytskyi University of Management and Law; member of the Union of Lawyers of Ukraine (Ukraine)

Viktor I. Vasylynchuk, Doctor of Legal Sciences, Professor, Professor of the Operational and Investigating department, National Academy of Internal Affairs; Honored Lawyer of Ukraine, colonel of the Police (Ukraine)

Serhii F. Konstantinov, Doctor of Legal Sciences, Professor, Head of the Administrative Activity department, National Academy of Internal Affairs (Ukraine)

Ihor V. Ozerskyi, Doctor of Legal Sciences, Professor, Professor of the Civil and Criminal Law and Process department, Petro Mohyla Black Sea National University; academician of the National Academy of Sciences of Higher Education of Ukraine (Ukraine)

Malgorzata Skorzevska-Amberg, PhD, DSc, Theory, Philosophy and History of Law department, College of Law, Kozminski University (Poland)

Yurii O. Frytskyi, Doctor of Legal Sciences, Professor, Professor of the Constitutional, Administrative Law and Social and Humanitarian disciplines department, Law and Public Relations Institute of the "Ukraine" University; Honored Lawyer of Ukraine, member of the Central Election Commission (Ukraine)

Anatolii O. Yarovyi, PhD in Legal Sciences, Professor of Law and Public Administration department, Mariupol State University; retired judge (Ukraine)

Managing editor: Lesia P. Popovetska-Demchenko (Ukraine)

Issue Editor: Anna O. Tumanian (Ukraine)

ЗМІСТ

<i>АЧКАСОВА С.А.</i> Вплив ризик-орієнтованої системи накопичувального пенсійного забезпечення на соціально-економічну безпеку держави	5
<i>БОРМОТОВА М.В., МАШОШИНА Т.В., ТРОЙНИКОВА О.М.</i> Деякі аспекти сучасного стану вітчизняного фінансового ринку	8
<i>БОРТНИКОВА М.Г., ЧИРКОВА Ю.Л.</i> Формування узагальненої технології розроблення адаптивної конкурентної стратегії підприємства в умовах виходу на нові іноземні ринки	13
<i>ХОРОШИЛОВА І.О.</i> Основні напрями покращення якості аудиту в аудиторських фірмах	17
<i>ПИЛИПЕНКО В.О., ГАЛАЙ М.М., КОСЯК І.В.</i> Криптовалюта як платіжний засіб	20
<i>РОГОЗІН Д.А., КОМАРОВА Т.В.</i> Особливості процесу європейської інтеграції Чеської Республіки	25
<i>СЕМЕНЕЦЬ А.О., ДУПЛІНАТ Т.Є.</i> Особливості обліку і контролю поточних зобов'язань підприємства ...	29
<i>ЦИГАН Р.М., ОНИЩЕНКО О.В., СОЛОДКОВ Д.Є.</i> Вплив пандемії COVID-19 на оцінювання діяльності компаній за міжнародними стандартами фінансової звітності	32
<i>ГАНАС Л.М., АДАМІВ М.Є.</i> Рекомендації з діагностування грошових потоків на підприємстві	37

CONTENTS

<i>S. ACHKASOVA.</i> The influence of the risk-oriented system of funded pension provision on the socio-economic security of the state	5
<i>M. BORMOTOVA, T. MASHOSHYNA, O. TROINIKOVA.</i> Certain aspects of current state of domestic financial market	8
<i>M. BORTNIKOVA, Y. CHYRKOVA.</i> Formation of the generalized technology for the enterprise adaptive competitive strategy development in conditions of entering new foreign markets	13
<i>I. KHOROSHYLOVA.</i> Main directions of improving audit quality in auditing firms	17
<i>V. PYLYPENKO, M. HALAI, I. KOSIAK.</i> Cryptocurrency as a payment agent	20
<i>D. ROHOZIN, T. KOMAROVA.</i> Features of the process of European integration of the Czech Republic	25
<i>A. SEMENETS, T. DUPLINAT.</i> Peculiarities of accounting and control of current liabilities of the enterprise	29
<i>R. TSYHAN, O. ONYSHCHENKO, D. SOLODKOV.</i> Impact of COVID-19 pandemic on assessment of companies activity within international standards of financial reporting	32
<i>L. HANAS, M. ADAMIV.</i> Recommendations for diagnosing the cash flows at the enterprise	37

Світлана Анатоліївна АЧКАСОВА

к.е.н., доцент, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7233-0189>

e-mail: achksvet@gmail.com

ВПЛИВ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОЇ СИСТЕМИ НАКОПИЧУВАЛЬНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ

Змодельовано сценарії розвитку соціально-економічної безпеки держави. Визначено, що сценарій прискореного розвитку має більш імовірнісний характер в оцінюванні впливу запровадження інструментів ризик-орієнтованої системи накопичувального пенсійного забезпечення, зокрема: використання інструментарію для ідентифікації та формування профілю ризиків діяльності суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення; використання критеріїв ризик-орієнтованого складу напрямів інвестування пенсійних активів у сфері накопичувального пенсійного забезпечення; використання FINTECH, REGTECH у сфері накопичувального пенсійного забезпечення; використання фінансової медіації у сфері накопичувального пенсійного забезпечення; встановлення загальних вимог до показників діяльності суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення, зокрема фінансового моніторингу; запровадження внутрішньої системи управління ризиками за діяльністю суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення у сфері накопичувального пенсійного забезпечення.

Ключові слова: ризик-орієнтована система накопичувального пенсійного забезпечення, сценарії розвитку, соціально-економічна безпека

ВСТУП

Впровадження ризик-орієнтованого підходу є актуальним питанням для впровадження в різних сферах діяльності, що підтверджується «Програмою стимулювання економіки для подолання наслідків COVID-19: «Економічне відновлення» 2020, що є додатком до Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами стосовно запобігання виникненню й поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020-2022 рр. [6].

Отже, питання впливу системи накопичувального пенсійного забезпечення, яка буде базуватись на переході до нагляду на основі оцінювання та управління ризиками, зокрема ризик-орієнтованого державного нагляду на соціально-економічну безпеку держави є актуальним та сучасним.

МЕТА статті – оцінювання впливу ризик-орієнтованої системи накопичувального пенсійного забезпечення на соціально-економічну безпеку держави.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для оцінювання впливу інструментів ризик-орієнтованої системи накопичувального пенсійного забезпечення на соціально-економічну безпеку держави використано метод аналізу ієрархій Т. Сааті.

РЕЗУЛЬТАТИ

І. Д'яконова зазначає, що ризик-орієнтований нагляд спрямований на виявлення закономірностей у виникненні небезпек, визначення ланцюга взаємозв'язків між ризиками, оцінювання взаємозалежності між подіями у ланцюзі, визначення факторів, задіяних у ланцюгах розвитку ризиків [3].

Відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

№ 2179 від 05.12.2019 [5] за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема суб'єктами системи накопичувального пенсійного забезпечення, запроваджується ризик-орієнтований підхід, що передбачає визначення (виявлення), оцінювання (переоцінювання) та розуміння ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також вжиття відповідних заходів з управління ризиками у спосіб та в обсязі, що забезпечують мінімізацію таких ризиків залежно від їх рівня [5], що відповідає діяльності недержавних пенсійних фондів, страхових компаній зі страхування життя та банків, компаній з управління активами та інших суб'єктів у системі накопичувального пенсійного забезпечення.

Саме тому ризик-орієнтована система накопичувального пенсійного забезпечення – це система, яка базується на змішаних складниках (системі загальнообов'язкового накопичувального пенсійного забезпечення, системі недержавного пенсійного забезпечення) та засадах (загальнообов'язкових та добровільних) накопичення коштів учасників цієї системи, ґрунтується на ризик-орієнтованому регулюванні та нагляді, що передбачає визначення, оцінювання та в подальшому переоцінювання, а також вжиття відповідних заходів для управління ризиками у спосіб та в обсязі, що забезпечують мінімізацію таких ризиків [1].

Ґрунтовне дослідження з узагальнення етапів формування (побудови) систем загалом запропоновано О. Вейцем, який на основі аналізу кількості, послідовності та змісту етапів, що запропоновано різними авторами, виділив такі етапи формування (побудови) систем [2]: аналіз діючої системи (4 згадування про етап); оцінювання діючої системи (3 згадування про етап); оцінювання факторів та обмежень функціонування та розвитку системи (10 згадувань про етап); визначення (призначення елементів, структури, функцій, організації системи) (7 згадувань про етап); аналіз

(призначення, елементи, структури, функції, організації системи (10 згадувань про етап); вивчення вимог і стандартів (5 згадувань про етап); формування робочої групи (3 згадування про етап); оцінювання процесів і діяльності суб'єкта – власника системи (8 згадувань про етап); формування плану розроблення та впровадження системи (6 згадувань про етап); проектування (розроблення) (9 згадувань про етап); підготовка регламентуючих документів (6 згадувань про етап); інтеграція з метасистемою (9 згадувань про етап); тестування (7 згадувань про етап); реалізація плану / впровадження (13 згадувань про етап); супровід (8 згадувань про етап); проведення аудиту / моніторинг (6 згадувань про етап) [2].

Відповідно до наведених вище етапів формування (побудови) систем [2] найбільш часто згадуваними є такі, враховуючи послідовність реалізації: оцінювання факторів та обмежень функціонування та розвитку системи (10 згадувань про етап), аналіз (призначення, елементи, структури, функції, організації системи (10 згадувань про етап), проектування (розроблення) (9 згадувань про етап); інтеграція з метасистемою (9 згадувань про етап); реалізація плану (впровадження) (13 згадувань про етап). Саме ці етапи є доцільними у формуванні ризик-орієнтованої системи накопичувального пенсійного забезпечення, інструменти формування якої потребують обґрунтування.

Використано метод аналізу ієрархій Т. Саати [4] для

Таблиця 1 – Пріоритетність визначення впливу запровадження інструментів ризик-орієнтованої системи накопичувального пенсійного забезпечення на сценарії розвитку соціально-економічної безпеки держави

Інструменти та сценарії розвитку	Використання інструментарію для ідентифікації та формування профілю ризиків діяльності суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення	Використання критеріїв ризик-орієнтованого складу напрямів інвестування пенсійних активів у сфері накопичувального пенсійного забезпечення	Використання FinTech, RegTech у сфері накопичувального пенсійного забезпечення	Використання фінансової медіації у сфері накопичувального пенсійного забезпечення	Встановлення загальних вимог до показників діяльності суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення, зокрема фінансового моніторингу	Запровадження внутрішньої системи управління ризиками за діяльністю суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення у сфері накопичувального пенсійного забезпечення	Пріоритетність за коефіцієнтом вагомості
	0,295	0,073	0,054	0,134	0,166	0,278	
Прискореного розвитку	0,583	0,527	0,506	0,516	0,527	0,538	0,544
Без змін	0,281	0,333	0,379	0,359	0,333	0,298	0,314
Гальмування	0,136	0,140	0,114	0,125	0,140	0,164	0,142

Результати табл. 1 свідчать, що найбільшу пріоритетність мають 3 інструменти: використання інструментарію для ідентифікації та формування профілю ризиків діяльності суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення – 1 місце (0,295), запровадження внутрішньої системи управління ризиками за діяльністю суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення у сфері накопичувального пенсійного забезпечення – 2 місце (0,278); встановлення загальних вимог до показників діяльності суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення, зокрема фінансового моніторингу – 3 місце (0,166).

ВИСНОВКИ

Проведено експеримент з оцінювання впливу впро-

визначення впливу запровадження інструментів ризик-орієнтованої системи накопичувального пенсійного забезпечення на сценарії розвитку соціально-економічної безпеки держави.

Для запровадження ризик-орієнтованої системи накопичувального пенсійного забезпечення запропоновано такі інструменти:

використання інструментарію для ідентифікації та формування профілю ризиків діяльності суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення;

використання критеріїв ризик-орієнтованого складу напрямів інвестування пенсійних активів у сфері накопичувального пенсійного забезпечення;

використання FINTECH, REGTECH у сфері накопичувального пенсійного забезпечення;

використання фінансової медіації у сфері накопичувального пенсійного забезпечення;

встановлення загальних вимог до показників діяльності суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення, зокрема фінансового моніторингу;

запровадження внутрішньої системи управління ризиками за діяльністю суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення у сфері накопичувального пенсійного забезпечення.

Пріоритетність впливу запровадження інструментів ризик-орієнтованої системи накопичувального пенсійного забезпечення на сценарії розвитку соціально-економічної безпеки держави наведено у табл. 1.

вадження інструментів ризик-орієнтованої системи накопичувального пенсійного забезпечення, зокрема: використання критеріїв ризик-орієнтованого складу напрямів інвестування пенсійних активів у сфері накопичувального пенсійного забезпечення; використання FINTECH, REGTECH у сфері накопичувального пенсійного забезпечення; використання фінансової медіації у сфері накопичувального пенсійного забезпечення; встановлення загальних вимог до показників діяльності суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення, зокрема фінансового моніторингу; запровадження внутрішньої системи управління ризиками за діяльністю суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення у сфері накопичувального пенсійного забезпечення. У моделюванні розвитку соціально-еко-

номічної безпеки держави визначено, що прискорений сценарій прискороного розвитку має більш ймовірніший характер (його пріоритетність становить 0,544).

Список використаних джерел

1. Ачкасова С.А. Обґрунтування доцільності запровадження внутрішньої системи управління ризиками суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення. *Сучасні тенденції стійкого фінансово-економічного розвитку та механізми їх реалізації в глобальному вимірі: монографія* / Т.М. Болгар та ін. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. С. 46–53.
2. Вейц О. Система запобігання та протидії легалізації доходів клієнтів банку в Україні: проблеми формування та структуризації. *Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe (East European Scientific Journal)*. 2019. № 5 (45). С. 13-21.
3. Д'яконова І. Методологічні засади розвитку банківського нагляду на базі системної організації банківської діяльності: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.08 / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». Суми, 2008. 36 с.
4. Лямец В.И., Тевяшев А.Д. Системный анализ: Вводный курс. Харьков: ХНУРЭ, 2004. 448 с.
5. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 05.12.2019 р., № 2179. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66949
6. Програма стимулювання економіки для подолання наслідків covid-19: «Економічне відновлення», 2020. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverdiv-z-dopracyuvannyam-programu-stimulyvannya-ekonomiki-dlya-podolannya-naslidkiv-epidemiyi-covid-19>

References

1. Achkasova S.A. Substantiation of expediency of introduction of internal system of risk management of subjects of accumulative pension provision. *Modern tendencies of sustainable financial and economic development and mechanisms of their realization in the global dimension: monograph* / T.M. Bolgar, et.al. Dnipro: Alfred Nobel University, 2020. pp. 46–53. (in Ukrainian).
2. Veits O. The system of prevention and counteraction to legalization of income of bank customers in Ukraine: problems of formation and structuring. *Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe (East European Scientific Journal)*. 2019. № 5 (45). pp. 13-21. (in Ukrainian).
3. Diakonova I. Methodological principles of development of banking supervision on the basis of system organization of banking activity: *author's abstract. ... Doctor of economic sciences: 08.00.08* / State Higher Educational Institution "Ukrainian Academy of Banking of the National Bank of Ukraine". Sumy, 2008. 36 p. (in Ukrainian).
4. Lyamets V.I., Tevyashev A.D. Systems analysis: Introductory course. Kharkov: KhNURE, 2004. 448 p. (in Russian).
5. On prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, financing of terrorism and financing of proliferation of weapons of mass destruction: Law of Ukraine of 05.12.2019, № 2179. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66949 (in Ukrainian).
6. Program to stimulate the economy to overcome the consequences of covid-19: "Economic Recovery", 2020. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverdiv-z-dopracyuvannyam-programu-stimulyvannya-ekonomiki-dlya-podolannya-naslidkiv-epidemiyi-covid-19>. (in Ukrainian).

Svitlana ACHKASOVA

PhD in Economics, Associate Professor, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7233-0189>

e-mail: achksvet@gmail.com

THE INFLUENCE OF THE RISK-ORIENTED SYSTEM OF FUNDED PENSION PROVISION ON THE SOCIO-ECONOMIC SECURITY OF THE STATE

Introduction. The implementation of a risk-oriented approach is an important issue for implementation in various fields.

The purpose of the paper is to assess the impact of the risk-oriented system of funded pension provision on the socio-economic security of the state.

The method of analysis of T. Saati's hierarchies was used to assess the impact of the instruments of the risk-oriented system of accumulative pension provision on the socio-economic security of the state.

Results. The highest priority is given to 3 instruments: use of tools for identification and formation of risk profile of accumulative pension entities – 1st place (0,295), introduction of internal risk management system for funded pension entities in the field of funded pension provision – 2nd place (0,278); establishment of general requirements to the performance indicators of the subjects of accumulative pension provision, in particular financial monitoring – 3rd place (0,166).

Conclusion. Scenarios for the development of socio-economic security of the state are modeled. It is determined that the scenario of accelerated development is more probable in assessing the impact of instruments for implementing a risk-oriented system of funded pension provision, in particular: use of tools for identification and formation of a risk profile of the activities of the subjects of the accumulative pension provision; use the criteria of risk-oriented composition of investment areas of pension assets in the field of funded pension provision; use of FINTECH, REGTECH in the field of funded pension provision; use of financial mediation in the field of funded pension provision; establishment of general requirements to the performance indicators of the subjects of funded pension provision, in particular financial monitoring; introduction of an internal risk management system for the activities of the subjects of the funded pension provision in the sphere of the funded pension provision.

Keywords: risk-oriented system of funded pension provision, development scenarios, socio-economic security